

Flevo Academie Jeugd

Focusgroepen 2022

Focusgroeponderzoek: wat is nodig om in complexe situaties passende hulp te kunnen bieden?

Samen met het netwerk van Flevolandse gedragsdeskundigen (gedragsdeskundigen uit de hele regio) is met behulp van de onderzoeksmethode van focusgroepen gestart met het beantwoorden van de vraag 'wat is er nodig om in complexe situaties toch passende hulp te kunnen bieden?' Focusgroepen hebben als onderzoeksmethode transformerend potentieel in participatief actieonderzoek (Chiu, 2003).

Doelen waren:

- Gezamenlijk doel, visie en draagvlak creëren voor de transformatieopgave en de beweging naar passende hulp
- Zicht op huidige belemmeringen voor het bieden van die passende hulp
- Oplossingsrichtingen en vervolgacties definiëren

De focusgroepen hebben plaatsgevonden op respectievelijk 1 februari, 24 februari en 24 maart 2022. Input voor de focusgroepen was een casus die representatief is voor complexe casuïstiek.

- *Sessie 1*: waar zouden we naar toe willen werken rondom complexe situaties (hoe ziet het ideaal eruit? En hoe ziet je aanpak om daar te komen er dan uit?).

- *Sessie 2:* Hoe gaat het in de praktijk nu werkelijk? Welke factoren maken dat de droom moeilijk werkelijkheid wordt?
- *Sessie 3:* welke actie, wiens kennis van welke organisatie en welk niveau is nodig om verandering hierop in gang te (helpen) zetten en de transformatie mogelijk te maken?

Omdat de focusgroepen goed bezocht zijn en er dus meerdere subgroepen gevormd konden worden, hebben de focusgroepen veel resultaten opgeleverd. Hieronder rapporteren we alleen enkele hoofdlijnen uit de resultaten. Een meer uitgebreide samenvatting van de resultaten is te vinden in de Bijlage.

1.1 Resultaten eerste ronde focusgroepen: hoe gedragsdeskundigen de hulp bij complexe casuïstiek in de toekomst graag willen

Uitkomsten waren van de eerste focusgroepen waren:

- We willen goed systemisch analyseren met de verklarende analyse, systeemgericht handelen en kunnen doen wat nodig is
- We willen gezinnen vroegtijdig preventief ondersteunen, in samenwerking met partijen in het voorveld
- We moeten multidisciplinair gaan samenwerken, vanuit vertrouwen
- Domeinen moeten worden ontschot en er moet flexibeler worden omgegaan met wetten
- Randvoorwaarden voor hulp in complexe situaties moeten worden ingevuld

1.2 Resultaten tweede ronde focusgroepen: hoe de hulp bij complexe casuïstiek werkelijk verloopt en belemmeringen daarin

- Er is geen goede systeemgerichte aanpak
- Er is onvoldoende goede samenwerking tussen de verschillende betrokken organisaties
- We doen te weinig aan gezamenlijke reflectie
- De ouder in de regierol zetten lukt nog moeilijk
- Er ontbreekt te vaak een duidelijke doorgaande lijn in de hulpverlening
- Schotten tussen domeinen werken hinderend
- Samenwerking met scholen komt nog niet goed van de grond
- Er is gebrek aan tijd, geld, mensen en middelen
- Er is gebrek aan aanbod gerichte specialistische hulp op trauma en hechting

1.3 Resultaten derde ronde focusgroepen: hoe belemmeringen aangepakt kunnen worden en welke laag daarin wat kan doen

1.1.1 *Meer en beter systemisch analyseren en handelen (verklarende analyse)*

GD'ers zelf:

- Tijd creëren voor uitvoering verklarende analyse
- Medewerkers meenemen in de verklarende analyse met casus als onderlegger
- Zorgen voor goede borging van de verklarende analyse
- Werken aan een gezamenlijke taal/visie op hoe je de verklarende analyse invult
- Escaleren naar bestuur beleid en manager.

Lokale toegang/gemeente:

- Meer transparantie over de processen bij de gemeenten hoe de afweging wordt gemaakt om bepaalde zorg niet in te zetten

Bestuur en management:

- Bestuur en management moeten doordrongen zijn van de meerwaarde zodat de werkvloer tot een juiste uitrol kan komen.
- Bereidheid om het werkproces en de uitrol en borging van de verklarende analyse te faciliteren

Regio:

- Verschillende methodieken van de verklarende analyse zorgen nu voor verwarring bij medewerkers. Er is behoefte aan een eenduidige visie.
- Meer (specialistisch) zorgaanbod gericht op systeem contracteren (gezinsopname, gezinsdagbehandeling, zorg na 17u en in de weekenden) en op gedragsproblemen voortkomend uit psychopathologie suïcide, loverboyproblematiek
- GD'ers lokale toegang en GI laten meepraten over inkoop zorgaanbod.
- In bepaalde gemeentes meer maatwerkcontracten mogelijk maken, met goede onderbouwing vanuit lokale veld en GI. Actie op belemmerende factoren daarvoor.
- Terugkoppeling naar GD'ers GI over wat wordt gedaan met hun advies over zorgaanbod, knelpunten, missend aanbod e.d.
- Systemisch werken breed verankeren. Het zou mooi zijn als ook de ouder binnen de jeugdinstituting traumabehandeling kan krijgen. Een aanbieder is enkel op jeugdperceel ingeschreven, kan ook EMDR bieden aan de ouders, maar mag dit dan niet. GGZ is voorliggend. Deze afspraken staan in de weg om het gezin bij dezelfde aanbieder te kunnen behandelen.

1.1.2. Multidisciplinair samenwerken vanuit vertrouwen

GD'ers zelf:

- Goede samenwerkingsafspraken, bestaande afspraken actualiseren
- Aansturen op samenwerking met GGZ
- Methodische Leerbijeenkomsten initiëren en daarbij ook andere partijen betrekken
- Concurrentie tussen de organisaties weghalen
- Intervisie
- GD-afstemmingsoverleg hierover initiëren
- Elkaar vaker even bellen.

Jeugdhulp:

- Op casusniveau samen gaan overleggen
- Elke gemeente heeft eigen afspraken en dat helpt niet. Elkaar meer zien en meer afstemmen. Op alle niveaus gezamenlijke afspraken maken.
- Actieleren en SKJ punten.

Bestuur en management:

- Meebewegen en ruimte bieden om hiermee aan de slag te gaan

Regio:

- Ruimte bieden aan alle organisaties om hiermee aan de slag te gaan

Pluryn, Fornhese, Triade Vitree:

- De visie op wat de jeugdige nodig heeft, op (on)veiligheid mag meer gelijkgetrokken worden.
- Op management/directieniveau gesprek voeren over de samenwerking en werken aan betere samenwerking met jeugdhulp

1.1.3 Domeinen ontschotten en flexibeler omgaan met wetten**GD'ers zelf:**

- Actief contact opzoeken met instellingen die op andere domeinen opereren.
- Meer verdiepen en samenwerken met domeinen waar ouders/gezin onder vallen.

Regio, gemeente(n), VNG:

- Ambassadeur vanuit de gemeente/VNG
- Minder regelgeving rondom inzet verlengde jeugdhulp en voor langere tijd
- Vanuit gemeente minder denken vanuit domein
- Meer communicatie, samenwerking tussen jeugdwet, Wmo vanuit problematiek ouders
- Geldstromen minder labelen
- Meer vrijheid en mogelijkheden tot samenwerken creëren zonder daarbij aan de beperkingen van leeftijd en/of domein te denken
- Minder regelgeving rondom inzet verlengde jeugdhulp en voor langere tijd
- Oplossingen voor beperkingen door AVG-regels bij werken rondom het gezin, ook buiten de jeugdwet

Algemeen:

- Gezinnen en jeugdigen meer aan het woord en ervaring laten delen over knelpunten binnen de zorg.

1.1.4 Randvoorwaarden goed invullen**GD'ers zelf:**

- Kijken naar korte, middellange en lange termijn. Wat heeft dit gezin nodig om het voor de lange termijn 'goed' te kunnen doen. Hiervoor een integraal plan maken.
- Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (wams): geeft gelegenheid voor uitwisseling van persoonsgegevens binnen privacy kaders en het eist dat als er domein overstijgend meervoudige problematiek is, er een coördinator aangesteld moet worden.
- In advisering aangeven wat nodig is. Hiaten en knelpunten blijven benoemen en adviseren.
- Overleg blijven zoeken met GI; benoemen dat je je realiseert dat het niet mogelijk is, maar toch benoemt in de hoop dat je elkaar hierin steunt
- Intern deskundigheidsbevordering of voorlichting
- Borgen dat gemaakte plannen ook uitgevoerd worden en je hierin de interne organisatie in mee neemt

Bestuur, beleid en management:

- Draagvlak om het op deze manier op te pakken. Ontschotten en commitment
- Tijd bieden voor reflectie
- Beleidsniveau tussen Raad en GI en GD niveau tussen GI en Raad en dit agenderen.

Regio, gemeente(n), VNG:

- Aandringen op wetsvoorstel
- Uitvoering geven aan Wams